

Список використаних джерел:

1. Одінцова Г.С., Дзюндзюк В.Б., Мельтюхова Н.М. та ін. Механізми державного управління / Енциклопедія державного управління: у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. колегія: Ю.В. Ковбасюк (голова) та ін. Київ : НАДУ, 2011. Т. 2: Методологія державного управління / наук.-ред. колегія : Ю.П. Сурмін (співголова), П.І. Надолішній (співголова) та ін. 2011. 692 с.
2. Басараб О.Т. Організаційно-правові механізми забезпечення правопорядку у Збройних Силах України та інших військових формуваннях. *Юридичний науковий електронний журнал*. URL: http://www.lsej.org.ua/8_2020/5.pdf (дата звернення: 24.05.2021).
3. Дроздова Н.Г. Організаційно-правовий механізм управління системою державних закупівель на конкурсних засадах: теоретико-методологічний аспект. *Актуальні проблеми державного управління*. 2012. Вип. 3.
4. Назаренко В.Ю. Організаційно-правовий механізм державного управління пожежною безпекою в Україні. *Теорія та практика державного управління*. 2013. Вип. 3(42).
5. Хромова Ю.О. Організаційно-правовий механізм державного регулювання виборчого процесу в Україні : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : 25.00.02. Одеса, 2014. 24 с.
6. Мороз В.М. Організаційно-правовий механізм державно-управлінського вплив: зміст та характеристика категорії. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 23.

Гришко А.С.

аспірант,

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

РЕГУЛЮВАННЯ ЗВЕРНЕНЬ ГРОМАДЯН В КРАЇНАХ ЄС ЯК ПРОЯВ ПАРТИСИПАТИВНОЇ ДЕМОКРАТІЇ У ВЗАЄМОДІЇ З ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ

У контексті розвитку інформаційно-комунікаційних технологій у всіх сферах державної діяльності в електронній формі використовуються громадянами і різними організаціями. Можна припустити, що трансформація суспільства в інформаційне суспільство та суспільство нових цінностей і економічних напрямків значно прискорює перехід до нової форми правління. Це новий спосіб взаємодії на основі інтенсивного використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) з метою підвищення ефективності надання державних послуг, що дозволяють значно розширити можливості комунікації для державних службовців і дозволяють використовувати нові форми інтеграції між державою, бізнесом і громадянами.

У Статті 17 Глави I Основного Закону (Grundgesetz) Федеративної Республіки Німеччини передбачається право на подання звернення: «кожна людина має право індивідуально або спільно з іншими особами звертатися письмово з проханнями або скаргами до компетентних органів або до органів законодавчої влади» [10]. Стаття 45с передбачає від Національного парламенту Німеччини (Бундестаг) створення Комітету з клопотань (Petitionsausschuß), що направляються в Бундестаг відповідно до статті 17 [10, с. 45]. Повноваження Комітету з клопотань готувати свої рішення щодо звернення передбачені у статті 17 Основного закону та у Законі про повноваження Комітету зі клопотань німецького Бундестагу [3]: Комітет з клопотань Бундестагу Німеччини [13] є органом, який розглядає прохання і скарги, що надійшли до парламенту. Якщо звернення подається спільно з іншими (група інтересів, ініціатива громадян, асоціація або подібне), повинна бути призначена контактна особа. Звернення, подане в паперовому вигляді, не має відповідати будь-яким особливим формальним вимогам, але повинна бути підписана вручну автором. Звернення, які не належать до конституційної компетенції федерального уряду, подаються до Комітету з клопотань відповідного парламенту земель, згідно з компетенцією. Комітет з клопотань не може переглядати рішення судів через незалежність судів, яка гарантована Конституцією. Для кожного звернення створюється файл з номером звернення. Дані збираються в електронному вигляді з дотриманням норм захисту даних [9]. Автор звернення отримує підтвердження про реєстрацію. Комітет з клопотань просить компетентне федеральне міністерство або компетентний федеральний наглядовий орган висловити свою думку щодо предмету звернення автора. Висновок федерального міністерства або компетентного органу розглядається Службою Комітету. Якщо звернення буде успішно закрито після висновку – про це буде повідомлено автору. Цікавим є той факт, що відповідно до Закону про повноваження Комітету з клопотань [3], прийнятому з процедурних питань цього органу, Комітет має право заслуховувати автора звернення, свідків і експертів, запитувати інформацію та відвідувати будь-які установи, крім секретних.

У Німеччині сьогодні, як на загальнонаціональному, так і в більшості земель на регіональному рівні, звернення до державних органів можуть подаватися в електронному вигляді за допомогою електронної системи звернень [1].

Пріоритетами Сейму Латвійської республіки є відкритість, співпраця з суспільством та залучення його до законодавчого процесу. Відповідно до Конституції Латвійської Республіки, всі особи мають право подавати подання до Сейму. Подання матеріалів надходять і переглядаються відповідно до Регламенту Сейму [12], Закону про державну мову [5]. Відповідно до статті 104 Конституції Латвійської Республіки кожен має право надіслати звернення до державних інституцій чи органів місцевого самоврядування та отримати відповідь латиською мовою [8]. Процедура отримання та розгляду звернень описана в Законі про подання (лат. Iesniegumu likums): Закон встановлює порядок, за яким приватна особа

може подати, а установа чи особа, яка виконує функції державного управління, розглядає документ [6]. Подання може бути у форматі заяви, скарги, пропозиції або запитання в межах компетенції установи. Установа надає відповідь на нього, а також встановлює порядок, за яким має приймати відвідувачів. Закон не стосується запитів щодо надання інформації, які повинні бути розглянуті відповідно до Закону про розкриття інформації (лат. Informācijas atklāšanas likums) [7]. Коли до Сейму надходять подання, вони мають повністю відповідати правилам захисту персональних даних [11]. Сейм також приймає подання, підписані захищеним електронним підписом. Відповідно до Закону про подання, подання має містити повне ім'я подавця, а також адресу для відправки відповіді. Подання має бути підписаним. Заявник може надавати будь-яку іншу інформацію, яка може бути корисною для зв'язку з ним [6]. Цей Закон також застосовується для розгляду подання, отриманого в електронному вигляді, якщо воно підписане електронним підписом відповідно до процедур, викладених у законах та нормативно-правових актах, а також у разі подання та перевірки особи за допомогою онлайнів-форм, доступних на Єдиному державному порталі державних послуг та послуг місцевого врядування [2].

Відповідно до Закону про державну мову (лат. Valsts valodas likums) подання має бути написано державною мовою Латвійської Республіки [5, ст. 3(2)]. Державна установа надає відповідь протягом місяця з дня реєстрації подання. Якщо зміст подання не вимагає відповіді, державна установа повідомляє заявника протягом семи робочих днів про те, що подання отримано. Якщо подання призначене для іншої державної установи, зазначена установа передає подання до відповідної установи і протягом семи робочих днів інформує про це заявника. Закон про подання не поширюється на подання, отримані в електронній формі, якщо вони не були підписані електронним підписом у порядку, встановленому нормативно-правовими актами [6, ст. 5]. Подання є важливим джерелом інформації, яка використовується комісіями та парламентськими групами. Для того, щоб надати депутатам можливість проаналізувати думки та пропозиції, що містяться в поданнях приватних осіб, Департамент зв'язків з громадськістю Сейму збирає інформацію, готує щомісячний огляд подань та подає її на розгляд Комітету з питань мандату, етики та подань [14].

Отже, одним з пріоритетів системи публічного управління є побудова сервісно-орієнтованої держави. При цьому суть сервісного підходу до публічного управління полягає в наступному – звернення громадян до органів державної влади є найважливішим механізмом «зворотного зв'язку». Однак роль їх, як засоби впливу громадянського суспільства на саму публічну владу, не цілком ще осмислена. Перегляд підходу до інституту звернень громадян може бути значущою складовою вивчення процесу взаємодії і взаємовпливу держави і суспільства, політичної системи та об'єднанні співтовариства індивідів.

Список використаних джерел:

1. Електронна система звернень Федеративної Республіки Німеччини. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bundestag.de/mediathek?videoid=7134029&url=L211ZGhldGhla292ZXJsYXk=&mod=mediathek#url=L211ZGhldGhla292ZXJsYXk/dmlkZW9pZD03MTM0MDI5JnVybD1MMjFhWkdsGRHaGxhMjkyWlhKc11Ya20mbW9kPW11ZGhldGhla292ZXJsYXk=&mod=mediathek>
2. Єдиний державний портал державних послуг та послуг місцевого врядування Латвійської республіки. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://latvija.lv/>
3. Закон Федеративної Республіки Німеччини від 19.07.1975 «Про повноваження». – [Електронний ресурс] – Режим доступу: GGArt45cG – Gesetz über die Befugnisse des Petitionsausschusses des Deutschen Bundestages (gesetze-im-internet.de)
4. Закон відповідно до статті 45с Основного Закону Федеративної Республіки Німеччини від 19 липня 1975 року, Федеральна газета I сторінка 1921. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Deutscher Bundestag – Gesetz über die Befugnisse des Petitionsausschusses
5. Закон про державну мову Латвійської республіки. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Valsts valodas likums (likumi.lv)
6. Закон про подання Латвійської республіки (лат. Iesniegumu likums). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Iesniegumu likums (likumi.lv)
7. Закон про розкриття інформації Латвійської республіки (лат. Informācijas atklāfības likums). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Informācijas atklāfības likums (likumi.lv)
8. Конституція Латвійської Республіки. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://likumi.lv/ta/id/57980-latvijas-republikas-satversme>
9. Норми захисту персональних даних Федеративної Республіки Німеччини. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Petitionen: Service und Information Datenschutz (bundestag.de)
10. Основний Закон (німец. Grundgesetz) Федеративної Республіки Німеччини. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://www.bundestag.de/gg#:~:text=\(1\)%20Die%20W%C3%BCrde%20des%20Menschen,der%20Gerechtigkeit%20in%20der%20Welt](https://www.bundestag.de/gg#:~:text=(1)%20Die%20W%C3%BCrde%20des%20Menschen,der%20Gerechtigkeit%20in%20der%20Welt)
11. Правила захисту персональних даних Латвійської республіки. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Personal data processing – Latvijas Republikas Saeima.
12. Регламенту Сейму Латвійської республіки. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Rules of Procedure – Latvijas Republikas Saeima.
13. Офіційний сайт Комітету з клопотань Федеративної Республіки Німеччини. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.bundestag.de/parlament/aufgaben/rechtsgrundlagen/go_btg/go09-245168
14. Офіційний сайт Комітету з питань мандату, етики та подань Латвійської республіки. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Jaunumi (saeima.lv)